

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7377
7/7378
7/7379
7/7380

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 1831
Konu : Soru Önergeleri

04 MAYIS 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-12318 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/7377, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/7378, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/7379 ve 7/7380 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/7377 (2 sayfa)
2. Görüş 7/7378 (2 sayfa)
3. Görüş 7/7379, 7/7380 (5 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Alim IŞIK****Kütahya Milletvekili****Esas No****:7/7380**

Ülkemizde giderek derinleşen ekonomik krizin de etkisi ile çok sayıda çiftçimiz gerek bankalara gerekse Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarını ödeyemez duruma gelmiş ve hacizlik konuma düşmüş durumdadır. Çiftçilerimizin Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının en az bir yıl süreyle ertelenerek yapılandırılması yönünde haklı talepleri bulunmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak;

SORU 1) Borcunu zamanında ödeyemediği için Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından takibe alınan çiftçilerimizin sayılarının ve takibe alınan kredi, tutarlarının 2003-2009 yıllarına göre dağılımları nasıldır?

SORU 2) Hükümetleriniz döneminde çiftçi borçlarının ertelenmesine yönelik olarak kaç adet düzenleme yapılmıştır? Bu düzenlemelerden yararlanan çiftçi sayılarının ve ertelenen borç miktarları ile yapılan destek miktarlarının illere göre dağılımları nasıldır?

SORU 3) Bakanlığınızca 2009 yılında çiftçi borçlarının ertelenerek yapılandırılması konusunda yürütülen bir çalışma var mıdır? Varsa çalışmanın içeriği nasıldır?

SORU 4) Ekonomik krizin etkisinin azaltılması ve neredeyse tükenme noktasına gelmiş çiftçilerimizin desteklenmesi konusunda 2009 yılı programınız nasıldır?

SORU 5) Çiftçilerimizin önceki yıllara ait ödenmemiş destek tutarı ve bunların ödeme planı nasıldır?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca 81 ilimize yaklaşık olarak, 2003 yılında 3,4 Milyar TL, 2004 yılında 2,9 Milyar TL, 2005 yılında 3,7 Milyar TL, 2006 yılında 4,7 Milyar TL, 2007 yılında 5 Milyar TL, 2008 yılında 5,1 Milyar TL prim ve destekleme ödemesi yapılmıştır.

Bakanlığımız tarafından 2008 yılında yayımlanan mevzuat çerçevesinde; Alan Bazlı Tarımsal Destekleme Hizmetleri kapsamında, Mazot Desteği, Gübre Desteği, Alternatif ürün desteği, Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları ile toprak analizi yaptırılması ve bambus arısı kullanımı desteği verilmektedir.

Fark Ödemesi Destekleme Hizmetleri kapsamında, Kütlü Pamuk Desteği, Yağlık Ayçiçeği Desteği, Soya Fasulyesi Desteği, Kanola Desteği, Dane Mısır Desteği, Zeytinyağı Desteği, Aspir Desteği, Çay Desteği, Hububat ve Baklagil Destekleri verilmektedir.

Hayvancılık Destekleme Hizmetleri kapsamında, Yem Bitkileri Üretimi Desteği, Süt teşvik primi desteği, Arıcılık desteği, Aşı desteği, Su Ürünleri Desteği, Hayvan başı ödeme Desteği, Hayvan Gen Kaynakları Desteği, Tiftik Üretimi Desteği, İpek Böceği Desteği, Gıda Güvenliği Et teşviği desteği verilmektedir.

Tarım Sigortası Destekleme Hizmetleri kapsamında, Bitkisel Ürün Sigortası Desteği, Süt Sığırtı Sigortası Desteği, Sera Sigortası Desteği, Kümes Hayvanları Sigortası Desteği, Su Ürünleri Desteği, Hasar fazlası Desteği, Diğer Tarım Sigortası Destekleri verilmektedir.

Telafi Edici Ödemeler Kapsamındaki Tarımsal Destekleme Hizmetleri kapsamında, Çay Budama Tazminatı Desteği, Çay Budama Masrafları desteği verilmektedir.

Diğer Tarımsal Amaçlı Destekleme Hizmetleri kapsamında, Ar-Ge Destekleri, Sertifikalı Tohum ve Fidan Kullanım Desteği, Yurtiçi Sertifikalı Tohumluk Üretimine Desteklenmesi, Çevre Amaçlı Tarımsal Alanların Korunması Desteği (ÇATAK) uygulanmaktadır. 2009 yılında uygulanacak desteklemelerle ilgili mevzuat çalışmaları devam etmektedir.

2008 yılı için, talepler Bakanlığımıza intikal ettikçe bütçe imkanları çerçevesinde ödemeler devam etmekte olup, önceki yıllara ait ödenmemiş destek bulunmamaktadır.

Konuyla ilgili olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden

alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

2003 yılında çıkarılan 4876 sayılı Kanun kapsamında toplam 546.103 ortağımızın 1.276.000.000.-TL borcundan; 102.266 ortağın 124.000.000.- TL borcu tamamen silinmiştir.

209.865 ortağın 353.000.000.- TL borcu 138.000.000.-TL indirilmiş ve bu tutar defaten tahsil edilmiştir.

233.972 ortağımızın 799.000.000.- TL borcu ise 393.000.000.-TL olarak taksite bağlanmıştır.

Kanunun uygulamasının sona erdiği 30.01.2006 tarihi itibarıyla; borcu taksite bağlanan 233.972 ortağımızdan, 209.710 ortağımızın 351.911.955.-TL borcu tamamen tahsil edilmiştir.

24.262 ortağımız ise 41.088.045.- TL taksitlendirilmiş borçlarını ödeyemediğinden Kanun gereği muaccel olmuştur.

Kanundan yararlandığı halde taksitlerini ödememesi sebebiyle yapılandırması iptal edilen ortaklarımız ile Kanun kapsamına girmekle birlikte müracaat etmeyen ve 2003 yılından sonra borçları kanuni takibe düşen ortaklarımız için aşağıdaki şekilde ödeme kolaylıkları getirilmiştir;

2006 yılında vadesi geçen borcu bulunan ortaklarımızın borçlarına vade tarihinden itibaren normal faiz oranı üzerinden faiz hesaplanarak borçlarını ödeme imkanı sağlanmıştır. Bu uygulamayla geriye dönük temerrüt faizleri kaldırılmıştır, uygulama sonucunda; 39.177 ortak müracaatta bulunarak ödeme kolaylığından yararlanmışlardır.

Bu ortakların 165 milyon TL borcundan 33 milyon TL indirim yapılarak 132 milyon TL olarak tahsil edilmiştir. 2003 yılından sonra kullanılan kredi alacaklarımızda; %90'nın üzerinde tahsilat sağlanmıştır. Kooperatiflerimizce ortaklarına kullanılan kredilerin vadelerinde ödenmemesi halinde, ortaklarımıza 2 aylık idari takip süresi tanınmaktadır.

Diğer yandan vadesi geçen borcu bulunan ortaklarımızdan kanuni takipte olanlara kooperatife yazılı müracaatları halinde, Kooperatif Yönetim Kurulunca beyanın doğruluğu ile ödeme gücünün gerçekten kaybedildiğinin tespit edilerek uygun görülmesi halinde borçlarının % 20'sini peşin olarak ödemeleri şartıyla, kalan borçlarını taksit aralıkları 3 ayı geçmemek üzere faizli olarak 12 aya kadar taksitle ödeme imkanı verilebilmektedir.

Netice itibarıyla; sağlanan tüm bu ödeme kolaylıklarına rağmen tahsil edilemeyen veya Kooperatife müracaat etmeyen ortakların vadesi geçen borçlarına ilişkin olarak Kurumumuzca hâlihazırda yeni bir yapılandırma programı yoktur.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabında kayıtlı 31.12.2004 tarihi itibarıyla 97.161 kişi üzerinde 217.107 bin TL, 31.12.2005 tarihi itibarıyla 67.534 kişi üzerinde 139.737 bin TL, 31.12.2006 tarihi itibarıyla 39.983 kişi üzerinde 116.740 bin TL, 31.12.2007 tarihi itibarıyla 36.958 kişi üzerinde 129.666 bin TL ve 31.12.2008 tarihi itibarıyla 33.039 kişi üzerinde 158.948 bin TL tarımsal kredi bakiyesi bulunmaktadır.

2002-2009 döneminde çiftçi borçlarının ertelenmesine yönelik uygulamaya konulan düzenlemeler ise;

- Kanatlı Sektörüne Yönelik Erteleme Uygulaması

16.02.2006 tarih ve 26082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2005 yılında meydana gelen kuş gribinden (tavuk vebası) etkilenen, kanatlı sektöründe faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişi üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ne olan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi ve söz konusu üreticilere yeni kredi açılmasına ilişkin 2006/9994 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; üreticilerin Bankamıza olan tarımsal kredi borçları, Bankaca uygulanmakta olan tarımsal kredi cari faiz

oranlarından % 60 oranında indirim yapılmak suretiyle toplam 8.586.164 TL kredi 12 ay süre ile ertelenmiştir.

- Sel Felaketi ve Aşırı Yağış Nedeniyle Yapılan Erteleme Uygulaması

29.11.2006 tarih ve 26361 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2006/11199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 20.04.2007 tarih ve 26499 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/11934 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; 15.09.2006-20.11.2006 tarihleri arasında meydana gelen sel felaketi ve aşırı yağış nedeniyle ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları ve seraları toplam olarak en az % 20 oranında zarar gören ve bu durumları il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca belirlenen gerçek ve tüzel kişi üreticilerin, Bankamıza ve Tarım Kredi Kooperatifleri’ne olan toplam 10.572.334 TL tarımsal kredi borçları bir yıl süre ile faizsiz olarak ertelenmiştir.

- 2007 Yılı İlkbahar Döneminde Meydana Gelen Kuraklık Nedeniyle Yapılan Erteleme Uygulaması

04.07.2007 tarih ve 26572 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, 2007 yılı ilkbahar döneminde meydana gelen kuraklık nedeniyle zarar gören üreticilerin Bankamıza ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin 2007/12339 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; 2007 yılı ilkbahar döneminde meydana gelen kuraklık nedeniyle, Kararname eki listede yer alan illere münhasıran kuru alanlarda üretimi yapılan buğday, arpa, fiğ ve korunga ekiliş ve ürünleri % 25 ve üzerinde zarar gören üreticilerin Bankamıza olan toplam 617.345.336 TL tarımsal kredi borçları, % 7 sabit faiz oranı uygulanmak suretiyle 1 yıl süre ile ertelenmiştir.

- 2008 Yılı İlkbahar Döneminde Meydana Gelen Kuraklık Nedeniyle Yapılan Erteleme Uygulaması

19.07.2008 tarih ve 26941 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2008/13881 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 29.08.2008 tarih ve 26982 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2008/14074 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında; 2008 yılı ilkbahar döneminde meydana gelen kuraklık nedeniyle Kararname eki listelerde yer alan ilçelerde kuru alanlarda üretimi yapılan buğday, arpa, mercimek, nohut, fiğ, burçak ve mürdümlük ekiliş ve ürünleri % 30 ve üzerinde zarar gören üreticilerin Bankamıza ve Tarım Kredi Kooperatifleri’ne olan borçları, % 7 sabit faiz oranı uygulanmak suretiyle toplam 450.427.024 TL kredi borcu 1 yıl süre ile ertelenmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilecek erteleme işlemlerine ilişkin başvurular halen devam etmektedir.

- Tarımsal Kredilerde Vade Uzatımı

22.03.2009 tarih ve 27177 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; Bankamızca 2005/8378, 2005/9839, 2006/9994, 2006/11199, 2006/11201, 2007/12339, 2007/13045, 2008/13881 ve 2008/14489 sayılı kararnameler kapsamında kullandırılan ve/veya ertelenen düşük faizli kredilerin vadesinin, işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde ise 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenebileceği hükme bağlanmış olup, bu kapsama giren üreticilerin Bankamıza olan tarımsal kredi borçlarının vadesi, başvuruları halinde indirimli faiz oranları üzerinden uzatılabilmektedir. Söz konusu vade uzatımı işlemlerine yeni başladığından konuya ilişkin başvurular halen devam etmektedir.